

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye cezaevlerinde özellikle son yıllarda hak ihlalleri giderek artarken, Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde ise zaten süregelen ihlaller işkenceye varan uygulamaların yanı sıra kurum yetkililerinin tutuklulara dönük ayrımcı ırkçı tutumları ile en çok ihlallerin yaşandığı cezaevlerinin başındaki yerini almıştır. 23 Haziran 2021 tarihinde Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde yaklaşık 30 gardiyanın kadın mahpusları darp ettiği basına yansımıştı. Söz konusu cezaevinde yaşanan darp, hak ihlallerinin ve bu ihlallere sebebiyet veren kurum yetkililerinin tutumlarının araştırılması ve ihlallerin giderilmesi amacıyla Anayasanın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve talep ederiz.

Dirayet Dilan TAŞDEMİR
Ağrı Milletvekili

GERKÇE

Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde 23 Haziran tarihinde kadın koğuşuna gardiyanlar tarafından yapılan baskın sonucunda tutuklu Mizgin Kayıtbey ve Lale Kabişen'e yönelik işkence basına yansımış. Her ne kadar konuyu meclis gündemine taşıdıysak da herhangi bir geri dönüş alamadık. Konuya ilişkin Van Barosu Cezaevi Komisyonu ile Özgürlük için Hukukçular Derneği (ÖHD) Van Şubesi, cezaevinde izlenimlerine dair hazırladıkları raporu kamuoyuna duyurdular. Tutuklulara yönelik işkencenin basına yansımaları aile ve müdafilerin kendilerine başvurmaları üzerine Patnos L Tipi Cezaevi'nde tutuklularla ayrı ayrı görüşmeler gerçekleştiren avukatlar, her iki tutukluyla da yapılan görüşmeler sonucunda gardiyanlar tarafından gerçekleşen darp iddiasını doğruladıklarını ifade etmişlerdir.

"23.06.2021 tarihinde Mizgin Kayıtbey'e ve Lale Kabişen'e yaklaşık 15- 20 erkek personel tarafından jop ,tekme ve kalkanlarla saldırıldığını, kadın mahpusun saçlarından tutularak yerlerde sürüklendiği , bu şiddetli saldırıda personelin neredeyse birbirlerini yaraladıklarını, hemen sonrasında Lale Kabişen'i de Mizgin Kayıtbey'i koğuşa götürdüklerini, Mizgin Kayıtbey'in kanlar içinde yarı baygın halde yerde yattığı, bu koğuşta işkencenin devam ettiğini, iki kadın mahpusun yerlerde sürüklenerek koğuş avlusuna çıkartıldığı, erkek personelin jop, kalkan ve tekmelerle saldırmaya devam ettiği, aradan kaç saat geçtikten sonra

durumu ağır olan Mizgin Kayıtbey'in hastaneye götürüldüğü, yaklaşık 5 saat hastanede kaldığı ve el parmağına 5 dikişin atıldığı akşam koğuşa geri getirildiği, Daha sonra Mızgin Kayıtbey'in revire çıkartılmadığı, el parmağına atılan dikişlerin pansumanını kendisinin yaptığı, revire çıkma taleplerinin olumsuz sonuçlandığı için el parmağı dikişlerini kendisinin söktüğü, bunun yanı sıra oda değişimi sonrası revir talepleri olmak üzere, birçok talep ve ihtiyaçlarının karşılanmadığı, odanın çok dar ve kötü yapıda olduğu, lavabo ve banyonun oda içinde olduğu, bu durumun günlük yaşantılarını zorladığı ve her an başka cezaevine götürülme ihtimalinin olduğunu' beyan etmişlerdir."

Van Barosu Cezaevi Komisyonu ile Özgürlük için Hukukçular Derneği (ÖHD) Van Şubesinin hazırlamış olduğu raporda tutukluların söylemleri ve iddiaların birbirini doğruladığını, mahpusların beyanları ve hastane kayıtları iddia olunan olayların yaşandığı somut olarak ortaya çıkarmıştır. Baro'nun cezaevi idaresi ile görüşme ve kamera kayıtlarının bir örneğinin alınmasına ilişkin talepleri keyfi gerekçelerle reddedilmiştir. Cezaevi savcısından edinilen bilgilerden olayın üzerinden üç ay geçmiş olmasına rağmen soruşturma dosyasında kamera kayıtlarının çözümünün yapılmadığı öğrenilmiştir.

Devletlerin, taraf oldukları sözleşmelerde yer verilen işkence yasağını da göz önünde bulundurarak cezaevlerinde işkencenin önlenmesi için gerekli tedbirleri alması, devletlerin işkence ve diğer insan hakları ihlallerinin önlenmesine dair aktif yükümlülüklerinin bir gereğidir. İşkence ve kötü muamele suçlarına ilişkin etkili ve objektif soruşturmaların yürütülmemesi ve cezasızlıkla sonuçlanmaları, yapısal sorunlardan ziyade yetkililerin kötü uygulama ve yaklaşımlarından kaynaklanmaktadır. Anayasa'da ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere göre, işkencenin mutlak olarak yasaklandığını ve bu suçun zamanaşımına tabi olmadığı bilinmektedir.

Meclis, Patnos L Tipi Cezaevinde yaşanan bu insanlık dışı uygulamalara derhal son verilmesi, darp iddialarında ismi geçen gardiyanların ve cezaevi yönetiminin işlemiş oldukları fiiller nedeniyle, ciddi sonuçlar doğurabilecek bu ihlalleri ve bunlara sebebiyet veren cezaevi yönetiminin tutum ve davranışlarının bir an önce ele alınması, gerekli tedbirlerin alınması ve bu ihlallerin giderilmesi için bir araştırma komisyonunun kurulması elzemdir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	T. Hamur
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	J. D. Sa
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Çelen
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	K. Ekler
5	HABİP EKSİK	IĞDIR	H. Eksik
6	SIDIK TAŞ	SİİRT	S. Taş
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	N. İmir -
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	H. Kaçmaz
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	R. Tosun
11	RIDVAN TURAN	MERSİN	R. Turan
12	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. Koç
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ö. Öcalan
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	M. Orhan Işık
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	E. Aydemir
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	Z. Özen
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	D. Canbaz Kaya
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Özgüneş
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	M. Çepni
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	A. Kenanoğlu